

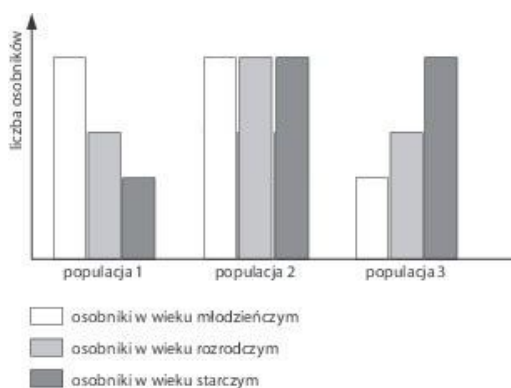
1 Zaznacz zdanie, w którym najtrafniej określono zakres badań ekologii. (../1 pkt)

- A. Ekologia to nauka badająca wzajemne zależności między organizmami oraz pomiędzy organizmami a środowiskiem ich życia.
- B. Ekologia to nauka zajmująca się zachowaniem oraz zrównoważonym użytkowaniem zasobów i składników środowiska.
- C. Ekologia to nauka badająca zależności między organizmami a środowiskiem, w którym organizmy te występują.
- D. Ekologia to nauka badająca wzajemne zależności między organizmami występującymi w tym samym środowisku.

2 Zaznacz czynnik, które wpływa na zwiększenie liczebności populacji. (../1 pkt)

- A. Obfitość pokarmu.
- B. Działanie drapieżników.
- C. Powódź.
- D. Wędrówki sezonowe.

3 Na podstawie wykresu przedstawiającego strukturę wiekową populacji 1–3 określ ich typ. Uzupełnij zdania. Wybierz odpowiedzi spośród podanych. (../1 pkt)

- Populacja 1 jest populacją .....
  - Populacja 2 jest populacją .....
  - Populacja 3 jest populacją .....
- A. rozwijającą się
  - B. ustabilizowaną
  - C. wymierającą

4 Przyporządkuj typom konkurencji (A i B) odpowiednie skutki (1–6). (../4 pkt)

- A. Konkurencja międzygatunkowa.
  - B. Konkurencja wewnątrzgatunkowa.
- 1. Migracje.
  - 2. Zmiana pory żerowania.
  - 3. Wyparcie populacji rywala.
  - 4. Terytorializm.
  - 5. Zmiana siedliska.
  - 6. Hierarchia dominacji.

A. ...., B. ....

5 Oceń prawdziwość informacji. Zaznacz P, jeśli informacja jest prawdziwa, lub F, jeśli jest fałszywa.

(.../4 pkt)

1.	Duże drapieżniki nie polują z reguły na bardzo małe zwierzęta.	P	F
2.	Niektóre drapieżniki współdziałają ze sobą podczas polowań.	P	F
3.	Przetrwanie drapieżników nie zależy od skuteczności ich polowania.	P	F
4.	Liczebność ofiar zależy od liczebności drapieżników.	P	F

6 Połącz nazwę pasożyta z przystosowaniem do pasożytniczego trybu życia.

(.../3 pkt)

1. komar pospolity	A. budowa narządów gębowych umożliwiająca nakłuwanie tkanek żywiciela i wysysanie płynów z jego ciała
2. kaniańka pospolita	B. obecność w przewodzie pokarmowym licznych uchylek, które pozwalają na gromadzenie pokarmu
3. pijawka lekarska	C. wytwarzanie ssawek, którymi pasożyt pobiera wodę i substancje pokarmowe z tkanek żywiciela

7 Uzupełnij zdania.

(.../6 pkt)

Przykładem oddziaływania zwanego symbiozą jest _____. Jest to związek między grzybami a _____. Grzyby ułatwiają _____, w zamian za to otrzymują _____. Przykładem mikoryzy jest związek grzyba _____ z _____.

8 Mrówki grzybiarki hodują w swoich gniazdach pewien gatunek grzybów, który jest ich głównym źródłem pokarmu. Grzyby te nie są w stanie rozmnażać się i rozwijać poza mrowiskiem.

(.../1 pkt)

Dokończ zdanie. Wybierz odpowiedź A lub B oraz jej uzasadnienie 1 albo 2.

Zależność między mrówkami grzybiarkami a grzybami ma charakter

A.	symbiozy,	ponieważ	1.	przynosi im obustronną korzyść.
B.	protokooperacji,		2.	oba organizmy nie są w stanie samodzielnie przetrwać.

9 Który z opisów dotyczy sukcesji pierwotnej, a który – sukcesji wtórnej? Zaznacz poprawną odpowiedź.

(.../1 pkt)

- I. W Polsce taką sukcesję najczęściej możemy zaobserwować na terenach porolnych, przede wszystkim na polach i łąkach ugorowanych. Stopniowo pojawiają się na nich rośliny jednoroczne, byliny i rośliny drzewiaste.
- II. Wydmy nadmorskie stanowią podłoże niestałe, piaszczyste, niekorzystne dla ukorzenia roślin. W tych warunkach utrzymują się tylko trawy, które wytwarzają bardzo długie korzenie zatrzymujące piasek. Dzięki temu stopniowo na wydmach powstaje piaszczysta gleba i tworzy się pierwszy ubogi ekosystem.

- A. Pierwszy opis dotyczy sukcesji pierwotnej, a drugi – sukcesji wtórnej.
- B. Oba opisy dotyczą sukcesji wtórnej.
- C. Pierwszy opis dotyczy sukcesji wtórnej, a drugi – pierwotnej.
- D. Oba opisy dotyczą sukcesji pierwotnej.

10 Podkreśl nazwy ożywionych czynników środowiska.

(.../1 pkt)

światło, bakterie, wilgotność, zasolenie, rośliny, zwierzęta, temperatura, człowiek

11 Uporządkuj poniższe przykłady organizmów tak, aby powstał łańcuch pokarmowy.

(.../1 pkt)

kuropatwa, kapusta, gąsienica bielinka kapustnika, lis